

مرور فصل

فرهنگ نوشتن

۱- حاصل ضرب دو عدد دو رقمی مثل ضرب روبه‌رو را چگونه به دست می‌آوریم؟ توضیح دهید.

۳۹ را به صورت $(۳۰+۹)$ در نظر می‌گیریم و ۳۷ را ابتدا در ۳۰ و سپس در ۹ ضرب

می‌کنیم و حاصل را زیر هم می‌نویسیم و جمع می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} 37 \\ \times 39 \\ \hline 1110 \\ + 333 \\ \hline 1443 \end{array}$$

۲- حاصل تقریبی تقسیم روبه‌رو را چگونه به دست می‌آوریم؟ توضیح دهید.

۳۹ را به صورت تقریبی ۴۰ در نظر می‌گیریم و ۴۷۱ را به طور تقریبی ۴۰۰.

تلا تقسیم را انجام می‌دهیم در ۴۰۰ تا ۱۰ تا ۴۰ هست و ...

$$\begin{array}{r} 471 \overline{) 39} \\ - 390 \quad 10 \\ \hline 81 \quad + 2 \\ - 78 \quad 12 \\ \hline 3 \end{array}$$

۳- چگونه می‌توان فهمید که عدد ۵۸ به ۱۷ بخش پذیر است یا نه؟ توضیح دهید.

عدد ۵۸ را تقسیم بر ۱۷ می‌کنیم اگر باقیمانده‌ی تقسیم برابر با صفر

شد می‌گوییم ۵۸ بر ۱۷ بخش پذیر است.

$$\begin{array}{r} 58 \overline{) 17} \\ - 51 \quad 3 \\ \hline 7 \end{array}$$

۴- حاصل تقسیم روبه‌رو را چگونه به دست می‌آوریم؟ توضیح دهید.

۷۴ را می‌نویسیم $۷۰ + ۴$ بعد می‌گوییم ۷ تا بسته ده تایی را بین ۳ نفر تقسیم

کنیم به هر نفر ۲ بسته ی ده تایی می‌رسد در خارج قسمت ۲۰ می‌نویسیم و ...

$$\begin{array}{r} 74 \overline{) 3} \\ - 60 \quad 24 \\ \hline 14 \\ - 12 \\ \hline 2 \end{array}$$

تمرین

۱- در سال گذشته، یک کشاورز ۳۷۶۸ کیلوگرم گندم و ۵۸۳۰ کیلوگرم جو برداشت کرده است. محصول جو و گندم این کشاورز به طور تقریبی چند تن بوده است؟

$$3768 + 5830 = 9598 \xrightarrow{\text{تقریب}} 10000 \div 1000 = 10$$

۲- در ابتدای نیر ماه ۸۶۳۰ کیلوگرم برنج در فروشگاه‌های موجود بود. در یک نوبت ۳۷۵۰ کیلوگرم و بار دیگر ۲۳۷۰ کیلوگرم

از برنج‌ها فروخته شد. به طور تقریبی چند تن برنج در این فروشگاه باقی مانده است؟

$$8630 - 2370 - 3750 = 2510 \xrightarrow{\text{تقریب}} 3000 \div 1000 = 3 \text{ تن}$$

۳- زمین در مسیر خود به دور خورشید در هر ثانیه ۳۰ کیلومتر را طی می‌کند. در ۲۵ ثانیه چند کیلومتر را طی می‌کند؟

$$\begin{array}{r} 25 \\ \times 30 \\ \hline 750 \end{array}$$

در ۲۵ ثانیه ۷۵۰ کیلومتر را طی می‌کند

هم بر ۵ هم بر ۲ بخش پذیر است. بر ۱ بخش پذیر است ولی بر ۳ بخش پذیر نیست ۴۰۰۴۰
 ۴- یک عدد پنج رقمی بنویسید که رقم‌های دهگان و دهگان هزار آن ۴ و بقیه‌ی رقم‌هایش صفر باشند. با مانسین حساب بررسی کنید که آیا این عدد بر ۵ بخش پذیر است. بر ۲ چطور؟ آیا بر ۳ و ۱ هم بخش پذیر است؟

۵- کارگری یک قطعه فرش را در مدت ۳۶ ماه بافته است. اگر کارگر با هم و به طور یکسان کار کنند، همین قطعه فرش را در چند ماه می‌بافند؟
چهار کارگر این فرش را در ۹ ماه می‌بافند $۳۶ \div ۴ = ۹$
 ۶- تقسیم‌های زیر را انجام دهید و برای هر کدام رابطه‌ی تقسیم بنویسید.

$$\begin{array}{r} ۸۷۳۹ \overline{) ۹} \\ \underline{۹۷۱} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۱۷۲ \overline{) ۲} \\ \underline{۲۰۵۷} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷۵۲ \overline{) ۳} \\ \underline{۲۵۱} \\ \end{array}$$

۷- ضربهای زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۲۲۲ \\ \times ۵۶۲ \\ \hline ۱۳۶۸ \\ ۲۰۵۲۰ \\ ۱۷۱۰۰۰ \\ \hline ۱۹۲۸۸۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۰۳ \\ \times ۱۲۵ \\ \hline ۲۰۱۵ \\ ۱۶۱۲۰ \\ + ۴۰۳۰۰ \\ \hline ۵۸۴۳۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۵۶۲ \\ \times ۶۴ \\ \hline ۶۲۵۶ \\ + ۹۳۸۴۰ \\ \hline ۱۰۰۰۹۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۳۰۰ \\ \times ۱۰۱ \\ \hline ۲۳۲۳۰۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۰۱ \\ \times ۲۳ \\ \hline ۳۰۳ \\ + ۲۰۲۰ \\ \hline ۲۳۲۳ \end{array}$$

۸- با توجه به دسته‌بندی انجام شده روی عبارت، حاصل جمع عددهای زیر را به دست آورید.

$$۵۸۳ + ۵۱۷ + ۹ + ۱۱ + ۱۳ + ۱۵ + ۱۷ + ۱۹ = ۲۰ + ۲۰ + ۲۰ + ۲۰ + ۲۰ = ۲۰ \times ۵ = ۱۰۰$$

باقیمانده ۰ شد می‌گوییم بخش پذیر است.

۹- احمد ۷ سال از خواهرش بزرگ‌تر است. ۱۲ سال دیگر احمد چند سال از خواهرش بزرگ‌تر خواهد بود؟ چرا؟ ۷ سال
 چون سن احمد و خواهرش با گذشت زمان به یک میزان تغییر می‌کند، در نتیجه اختلاف سن آن‌ها همواره ثابت است
 ۱۰- کوچک‌ترین عدد نش رقمی را بنویسید که طبقه‌ی هزار آن ۲۵۳ باشد و بقیه‌ی رقم‌هایش تکراری نباشند. با مانسین حساب بررسی کنید که این عدد بر ۲ بخش پذیر است یا نه. **بله بخش پذیر است زیرا باقیمانده تقسیم آن بر ۲ صفر است ۲۵۳۰۱۴**

۱۱- حاصل عبارت‌های زیر را با مانسین حساب به دست آورید.

$$۱۳۴۴۰۰$$

$$(۲۲۰ \times ۳۲۰) + ۶۰۰ = ۲۲۴$$

$$۴۲ \quad ۶۶$$

$$(۸۲۰ + ۲۰) \times (۳۹۶ + ۶) = ۴۲ \times ۶۶ = ۲۷۷۲$$

برای محاسبه این عبارت‌ها، ابتدا حاصل عبارت داخل پرانتز را به دست می‌آوریم و سپس بقیه محاسبات را انجام می‌دهیم

۱۲- قیمت یک دفتر ۲۵۰۰ تومان است. قیمت دو جین دفتر چند تومان است؟ (هر جین ۶ عدد و هر دو جین ۱۲ عدد است.)

$$\begin{array}{r} ۲۵۰۰ \\ \times ۱۲ \\ \hline ۳۰۰۰۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۵ \\ \times ۱۲ \\ \hline ۵۰ \\ + ۲۵۰ \\ \hline ۳۰۰ \end{array}$$

تقسیم‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۴۵۱ \overline{) ۲۲} \\ - ۳۲۰ \quad ۱۴ \\ \hline ۱۳۱ \\ - ۱۲۸ \\ \hline ۳ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۷۰ \overline{) ۲۸} \\ - ۵۶۰ \quad ۲۰ \\ \hline ۱۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۴۵ \overline{) ۲۷} \\ - ۵۴۰ \quad ۲۳ \\ \hline ۱۰۵ \\ - ۸۱ \\ \hline ۲۴ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۹۷۷ \overline{) ۶۵} \\ - ۶۵۰ \quad ۱۵ \\ \hline ۳۲۷ \\ - ۳۲۵ \\ \hline ۲ \end{array}$$

۱- تقسیم‌های زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۳۱۰ \overline{) ۱۰} \\ - ۳۰۰ \quad ۳۱ \\ \hline ۱۰ \\ - ۱۰ \\ \hline ۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۰۲ \overline{) ۵۹} \\ - ۵۹۰ \quad ۱۳ \\ \hline ۲۱۲ \\ - ۱۷۷ \\ \hline ۳۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۳۱ \overline{) ۶۵} \\ - ۱۹۵ \quad ۳ \\ \hline ۳۶ \end{array}$$

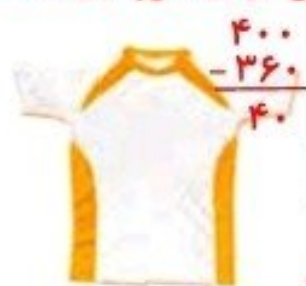
$$\begin{array}{r} ۷۵۳۳ \overline{) ۲۱} \\ - ۶۲۰۰ \quad ۲۴۳ \\ \hline ۱۳۳۳ \\ - ۱۲۴۰ \\ \hline ۹۳ \\ - ۹۳ \\ \hline ۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۶۸۱۲ \overline{) ۷} \\ - ۶۳۰۰ \quad ۹۷۳ \\ \hline ۵۱۲ \\ - ۴۹۰ \\ \hline ۲۲ \\ - ۲۱ \\ \hline ۱ \end{array}$$

۲- یک عدد سه رقمی انتخاب کنید. عددی را که انتخاب کرده‌اید، دوبار پشت هم بنویسید تا یک عدد ۶ رقمی به دست آید. با مانسین حساب این عدد را به عددهای ۷ و ۱۱ و ۱۳ تقسیم کنید. آیا عدد شما بر ۷ و ۱۱ و ۱۳ بخش پذیر است؟ این کار را دوبار دیگر و با اعداد سه رقمی دیگری انجام دهید.

هر عددی که بنویسید چون باقیمانده تقسیم آن عدد بر ۷ و ۱۱ و ۱۳ صفر می‌شود بخش پذیر است

$$\begin{array}{r} ۴۰۰ \overline{) ۹۰} \\ - ۳۶۰ \quad ۴ \\ \hline ۴۰ \\ - ۳۶ \\ \hline ۴ \end{array}$$

۳- قیمت یک مداد ۹۰ تومان است. با ۴۰۰ تومان حداکثر چند مداد می‌توان خرید؟

۴- مداد می‌شود خرید و ۴۰ تومان باقی می‌ماند

۴- مدیر یک تیم ۹ نفره فوتسال، برای بازیکنانش پیراهن ورزشی خرید ۹ و ۲۰۷ هزار تومان پرداخت کرد. قیمت هر پیراهن ورزشی این تیم چند تومان است؟ قیمت هر پیراهن ۲۳ هزار تومان است

۵- یک دامدار ۳۰۶ کیلوگرم روغن گوسفندی را به‌طور مساوی در ۱۷ ظرف روغن ریخته است. او در هر ظرف چند کیلوگرم روغن ریخته است؟ او در هر ظرف ۱۸ کیلو روغن ریخته است

۶- علی در ماه مبارک رمضان تمام قرآن را خواند. قرآن او ۶۹۶ صفحه داشت و ماه رمضان آن سال ۲۹ روز بود. علی در هر روز به‌طور متوسط چند صفحه قرآن خوانده است؟ او به‌طور متوسط هر روز ۲۴ صفحه قرآن خوانده است

۷- خارج قسمت تقریبی تقسیم‌های زیر را بنویسید.

$$۲۱۷۲ \overline{) ۲۱}$$

$$۴۸۰۰ \overline{) ۷۵}$$

$$۲۶۶۰ \overline{) ۶۳}$$

$$۱۷۴۷ \overline{) ۶۳}$$

$$\begin{array}{r} ۲۰۰۰ \quad ۲۰ \\ \hline ۱۰۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۰۰۰ \quad ۷۰ \\ \hline ۵۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۰۰۰ \quad ۶۰ \\ \hline ۳۰ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۰۰۰ \quad ۶۰ \\ \hline ۱۰ \end{array}$$